

**Základná škola s materskou školou pre deti a žiakov s narušenou
komunikačnou schopnosťou internátna**

Brezolupy 30

OPATRENIA ŠKOLY PRI PREVENCII A RIEŠENÍ ŠIKANOVANIA ŽIAKOV V ŠKOLE

Dodatok č. 3 k Vnútornému poriadku školy

Čl. 1

Predmet vnútorného predpisu

Dodatok upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania žiakov (ďalej len „žiak“) v Základnej škole s materskou školou pre deti a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou internátnou, Brezolupy (ďalej len „škola“), postupy prevencie a metódy riešenia šikanovania.

Čl. 2

Úvodné ustanovenia

Riaditeľka Základnej školy pre deti a žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou internátnej v Brezolupoch (ďalej len ZŠ s MŠ) vydáva Dodatok č. 3 k školskému vzdelávaciemu programu v súlade so Smernicou MŠVVaM č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Čl. 3

Základné ustanovenia

(1) Na účel tohto dodatku sa rozumie

a) **šikanovaním** v škole obťažovanie¹⁾ formou spravidla opakujúceho sa nežiaduceho správania šikanujúceho voči šikanovanému, ktoré je motivované úmyslom získať nad šikanovaným prevahu, šikanovaného ponížiť alebo získať vynútené mocenské postavenie, v dôsledku ktorého dochádza alebo môže dôjsť k vytváraniu zastráňujúceho, nepriateľského, zahanbujúceho, ponížujúceho, potupujúceho, zneuctievajúceho, zámerne zraňujúceho alebo urážajúceho prostredia vo forme verbálneho šikanovania, fyzického šikanovania, psychického šikanovania, emocionálneho šikanovania, nebezpečného elektronického obťažovania alebo nebezpečného prenasledovania,

b) **priamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci zameriava svoje konanie priamo na šikanovaného opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým násilím, pri ktorom sú spravidla prítomní aj účastníci šikanovania; je spojené s cieľom získať prevahu v kolektíve,

c) **nepriamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci používa metódy a nástroje vzťahového násillia a emocionálneho vydierania, najmä v podobe prehliadania, ignorovania, zámerného vyčleňovania šikanovaného z kolektívu, šírenia nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových záznamov (audiozáznamov), obrazových záznamov (videozáznamov) alebo zvukovo-obrazových (audiovizuálnych) záznamov o šikanovanom alebo manipulovaním názorov a postojov ostatných členov sociálnej skupiny k šikanovanému,

d) **šikanujúcim** žiak alebo skupina žiakov, ktorí opakovane psychicky alebo fyzicky ubližujú šikanovanému,

e) **šikanovaným** žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú vystavení šikanovaniu,

f) **účastníkom šikanovania** žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú prítomní pri šikanovaní, alebo ktorí majú o šikanovaní vedomosť a nie sú šikanujúcimi ani šikanovanými,

g) **dôvodom šikanovania** najmä osobitná charakteristika šikanovaného spočívajúca spravidla v jeho zdravotnom znevýhodnení, pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, sexuálnej orientácii alebo rodovej identite, jazyku, sociálnom, spoločenskom alebo majetkovom postavení jeho rodiny, alebo iná osobná charakteristika spojená spravidla s nosením okuliarov, nadváhou alebo nízkou pohybovou gramotnosťou,

h) **verbálnym šikanovaním** opakované nadávanie, urážanie, posmievanie sa, dobiedzanie, vyhrožovanie sa fyzickým útokom, navádzanie na fyzický útok, prikazovanie šikanovanému vykonať určitý úkon proti jeho vôli, zastráňovanie, vydieranie alebo vylúčenie šikanovaného z kolektívu,

i) **fyzickým šikanovaním** nežiaduci a nechcený fyzický kontakt pre šikanovaného, pri ktorom šikanujúci šikanovaného opakovane bije, udiera, sáče alebo kope do neho, podrážka ho alebo hádže do neho rôzne predmety, skrýva, poškodzuje, privlastňuje si alebo ničí veci šikanovaného,

j) **psychickým šikanovaním a emocionálnym šikanovaním** ubližovanie negatívnym ovplyvňovaním psychiky, emócií, nálady a duševného rozpoloženia šikanovaného, najmä opakovaným ponížovaním, zosmiešňovaním, zahanbovaním, opovrhovaním, ohováraním v jeho neprítomnosti, rozširovaním nepravdivých informácií alebo urážaním rodinných príslušníkov alebo blízkych osôb,

k) **elektronickým šikanovaním (ďalej len „kyberšikanovanie“)** verbálne, psychické šikanovanie a emocionálne šikanovanie uskutočňované v kybernetickom priestore bez fyzického kontaktu šikanujúceho a šikanovaného prostriedkami informačnej a komunikačnej technológie, ktoré môže mať aj anonymnú povahu, a pri ktorom šikanujúci dokáže uskutočniť útoky z rôznych miest, pričom šikanovaný sa o napadnutí nemusí okamžite dozvedieť a nemusí byť schopný identifikovať šikanujúceho; zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môžu byť prístupné veľkému počtu osôb a môže byť náročné ich odstrániť z kybernetického priestoru.

(2) Na účel tohto dodatku sa za šikanovanie nepovažuje

a) **jednorazový alebo impulzívny prejav násilia alebo agresie** medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,

b) **prejav násilia alebo agresie** medzi žiakmi mimo školy, ktorý nevyplýva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,

c) **nezhoda** medzi zamestnancom školy a žiakom súvisiaca s výchovno-vzdelávacím procesom.

(3) Šikanovanie môže napíňať skutkovú podstatu trestného činu²⁾, kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný najmä za trestný čin

a) ublíženia na zdraví,³⁾

b) obmedzovania osobnej slobody,⁴⁾

c) lúpeže,⁵⁾

d) vydierania,⁶⁾

e) hrubého nátlaku,⁷⁾

f) nátlaku,⁸⁾

g) porušovania domovej slobody,⁹⁾

h) sexuálneho násilia,¹⁰⁾

i) sexuálneho zneužívania,¹¹⁾

j) krádeže,¹²⁾

k) neoprávneného užívania cudzej veci,¹³⁾

l) poškodzovania cudzej veci,¹⁴⁾

m) nebezpečného vyhrážania sa,¹⁵⁾

n) nebezpečného prenasledovania,¹⁶⁾

o) výroby detskej pornografie,¹⁷⁾

p) rozširovania detskej pornografie,¹⁸⁾

q) prechovávaní detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení¹⁹⁾ alebo

r) ohovárania.²⁰⁾

(4) Šikanovanie môže napíňať skutkovú podstatu priestupku proti a) občianskemu spolunažívaniu²¹⁾ alebo

b) majetku.²²⁾

(5) Skutočnosť, že šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku,²³⁾ nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody.

(6) Zamestnanec školy, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie k prevencii a riešeniu šikanovania, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin

a) neprekazenia trestného činu,²⁴⁾

b) neoznámenia trestného činu²⁵⁾ alebo

c) ublíženia na zdraví.²⁶⁾

Čl. 4

Prevencia šikanovania

(1) Pri prevencii šikanovania škola dbá na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.

(2) Pri prevencii šikanovania škola primerane pôsobí na žiakov podľa ich veku a psychickej úrovne a intelektuálnej úrovne s dôrazom na hodnotovú výchovu.²⁷⁾

(3) Za prevenciu šikanovania v škole zodpovedá riaditeľ školy. Riaditeľ školy zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

(4) Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä

- a) využívaním takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých metód a foriem výchovy a vzdelávania, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu žiakov najmä voči sebe navzájom,
- b) aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca vrátane prejavu záujmu o problémy žiaka v škole a mimo nej,
- c) dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou overených preventívnych programov s doplnením o činnosti neformálneho vzdelávania najmä prednášky, diskusie, organizovaných školou alebo inými subjektmi a mimoškolskými činnosťami, ktoré posilňujú v žiakoch úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu najmä voči sebe navzájom,
- d) spoluprácou s rodičmi alebo inou fyzickou osobou, ktorá má žiaka zverenieho do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, poručníkom alebo opatrovníkom (ďalej len „zákonný zástupca“), alebo so zástupcom zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „zástupca zariadenia“),
- e) aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní a prerokovaní školského poriadku, školského vzdelávacieho programu a opatrení školy k prevencii šikanovania,
- f) spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie, pričom pri prevencii šikanovania zariadeniami poradenstva a prevencie sa informovaný súhlas zákonného zástupcu nevyžaduje.
- (5) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec, ktorým je výchovný poradca školy posudzujú navrhované činnosti podľa odseku 4 písm. a) až e) z hľadiska predchádzania nežiaduceho vplyvu na žiakov v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.
- (6) Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec, ktorým je výchovný poradca školy priebežne informuje zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o opatreniach školy pri prevencii šikanovania najmä na webovom sídle školy, ak ho má zriadené, alebo na triednej schôdzi zákonných zástupcov v škole.
- (7) Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania. Plán systémových aktivít vypracuje výchovný poradca školy, prerokuje pedagogická rada. Zverejnený je vo vstupných priestoroch školy a na www sídle školy ako dodatok ku Školskému poriadku. Riaditeľ školy v spolupráci s pedagogickou radou, výchovným poradcom a orgánmi školskej samosprávy
- a) rozpracúva opatrenia školy pri prevencii šikanovania v školskom poriadku (dodatok k školskému poriadku),
- b) zabezpečuje dôkladný výkon dozoru v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.
- (8) Riaditeľ školy
- a) zabezpečuje vzdelávanie zamestnancov školy v oblasti prevencie a riešenia šikanovania,
- b) zapája do prevencie šikanovania orgány školskej samosprávy a zriaďovateľa,
- c) zverejňuje kontaktné údaje právnických osôb, ktoré sa zaoberajú prevenciou a riešením šikanovania,
- d) zabezpečuje, aby v pracovnom poriadku školy bola upravená povinnosť zamestnanca školy bez zbytočného odkladu oznamovať podozrenie zo šikanovania, a prijať zodpovedajúce opatrenia,
- e) oboznamuje zamestnancov školy so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
- f) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku alebo skutkovú podstatu trestného činu,
- g) zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o skutočnosti, že šikanujúcemu môže byť uložené opatrenie vo výchove²⁸⁾ a o skutočnosti, že ak šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku, nie je to prekážkou na podanie trestného oznámenia a na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú šikanujúci spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú spôsobil na zdraví,
- h) informuje zamestnancov, žiakov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia o postupe pri

zistení šikanovania.

Čl. 5

Preverovanie podozrenia zo šikanovania

(1) Riaditeľ školy v spolupráci s výchovným poradcom zostavuje skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení šikanovania; jej členmi sú najmä triedny učiteľ, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca (pokiaľ nimi škola v prípade skutku disponuje). V prípade, že škola nedisponuje niektorým z uvedených zamestnancov, požiadala o súčinnosť CPP.

(2) Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

(3) Riaditeľ školy alebo výchovný poradca pri preverovaní incidentu, ktorý zahŕňa podozrenie zo šikanovania bez zbytočného odkladu najmä

a) zabezpečí pomoc a ochranu potencionálnemu šikanovanému,

b) zabezpečí, aby v priebehu preverovania nedošlo k ďalšej konfrontácii medzi potencionálnym šikanujúcim a potencionálnym šikanovaným,

c) informuje zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potenciálnych účastníkov šikanovania,

d) spíše a zaeviduje záznam o incidente.

(4) Riaditeľ pri incidente podľa odseku 3 podľa potreby kontaktuje

a) zariadenie poradenstva a prevencie,

b) orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

c) okresný úrad, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo políciu, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,

d) poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby.

(5) Riaditeľ školy alebo výchovný poradca pri preverovaní podozrenia zo šikanovania

a) zabezpečí zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,

b) uchováva dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a počas nevyhnutného času,

c) zabezpečí pri rozhovoroch podľa písmena a) prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov,

d) zabraňuje zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania.

Čl. 6

Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov

(1) Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania podľa tejto smernice.

(2) Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy alebo výchovný poradca

a) zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas,

b) navrhne podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy (ak ním škola v dobe skutku disponuje),

prípadne výchovného poradcu, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy,

c) môže podľa potreby uložiť opatrenie vo výchove alebo znížiť stupeň klasifikácie správania žiaka;²⁹⁾.

(3) Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo výchovný poradca

a) zabezpečí podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrenie,

b) zabezpečí šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,

c) zabezpečí šikanovanému podľa potreby, po porade s príslušným odborným zamestnancom (ak ním škola v dobe skutku disponuje), cielenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,

d) spolupracuje podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.

(4) Vo vzťahu k účastníkom šikanovania riaditeľ školy alebo výchovný poradca

a) zabezpečí účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského podporného tímu (ak ním škola v dobe skutku disponuje), školského psychológa (ak ním škola v dobe skutku disponuje) alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie,

b) zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom (ak ním škola v dobe skutku disponuje) alebo so zariadením poradenstva a prevencie,

c) zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálno-patologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania prierezových tém, činností neformálneho vzdelávania.

Čl. 7

Spolupráca so zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia

(1) Riaditeľ školy alebo výchovný poradca pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.

(2) O rozhovore podľa odseku 1 vrátane informovania zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia podľa čl. 5 ods. 3 písm. c), vyhotoví riaditeľ školy alebo výchovný poradca zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne riaditeľ školy alebo výchovný poradca zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia.

Čl. 8

Postup pri riešení šikanovania

1. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba, ktorým je výchovný poradca, zostavuje tím zamestnancov školy, tvorený riaditeľom školy, zástupcom riaditeľa, výchovným poradcom a triednym učiteľom žiaka – šikanujúci, šikanovaný. Tento tím navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení šikanovania. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba (výchovný poradca) pri zisťovaní a preverovaní šikanovania:

- zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí,
- zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
- vykoná opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede šikanujúceho jeho izoláciou počas preverovania šikanovania,
- preverí šikanovanie bezodkladne v čase, keď šikanujúci nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
- zabezpečí, aby šikanovaný nebol konfrontovaný so šikanujúcim,
- zabezpečí zistenie vhodných svedkov – účastníkov šikanovania a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
- uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom,
- kontaktuje vo vzťahu k šikanovanému, k šikanujúcemu a účastníkmi šikanovania zákonných zástupcov,
- kontaktuje miestne príslušné centrum poradenstva a prevencie,
- zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy,

- vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania,
- zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

Čl. 9

Opatrenia na riešenie šikanovania

1. Opatreniami na riešenie šikanovania pre šikanovaného a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je šikanovaný umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť, zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom poradenstva a prevencie, zaistenie bezpečia šikanovaného, zabezpečenie informovania a poradenstva o šikanovaní.
2. Opatreniami na riešenie šikanovania pre šikanujúceho a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je šikanujúci umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä odporúčanie zákonným zástupcom šikanujúceho vyhľadať odbornú starostlivosť centra, preloženie šikanujúceho do inej triedy alebo do inej výchovnej skupiny, ak je šikanujúci schopný stále ohrozovať svoje okolie, uloženie opatrenia vo výchove.
3. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeť bezodkladne poskytnúť pomoc.

Čl. 10

Postup pri akútnej intervencii

1. Akútna intervencia sa realizuje v situácii, keď je PZ, OZ/ŠPT svedkom alebo má informácie o aktuálne prebiehajúcim šikanovaní, prípadne o šikanovaní, ktoré sa dialo v minulosti a ešte sú stále zreteľné jeho následky u obete alebo v kolektíve. O incidente majú povinnosť informovať všetci dospelí, ktorí sú jeho svedkami alebo o situácii vedia.
2. Poskytnutie bezprostrednej prvej pomoci
V prípade potreby je šikanovanému poskytnutá prvá pomoc a zaistí sa jej bezpečie. Zároveň sa minimalizuje možný dosah šikanujúceho na šikanovaného a účastníkov šikanovania.
3. Zvolanie intervenčného tímu
Intervenčný tím je tvorený zamestnancami školy, ktorí vedia o incidente najviac. Intervenčný tím navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení. Tvoria ho zamestnanec s informáciami o incidente, zástupca vedenia školy, OZ/ŠPT, triedny učiteľ.
4. Činnosť intervenčného tímu pri zachytení podnetu:
 - ochrániť šikanovaného
 - zamedziť šikanujúcemu konať
 - zabrániť vzniku sekundárnej viktimizácie šikanovaného (vyhýbať sa opakovanému vyžadovaniu popisu udalosti, nezverejňovať podrobnosti o prípade)
 - komunikovať so šikanovaným, šikanujúcim a účastníkmi šikanovania
 - zhromaždiť dôležité informácie
 - rozhodnúť o ďalších bezprostredných opatreniach, ktoré je nutné urobiť smerom k šikanovanému, šikanujúcemu, účastníkmi šikanovania
 - zvážiť ohlasovaciu povinnosť voči polícii a orgánu SPODaSK. Ohlásenie polícii a SPODaSK je nutné v prípade, ak je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo priestupok bez ohľadu na vek, ohlásenie SPODaSK v prípade, ak je šikanovaný alebo šikanujúci v jeho starostlivosti a v prípade, ak je potrebné so šikanovaným alebo šikanujúcim pracovať multidisciplinárne so zapojením širšieho okruhu odborníkov
 - informovať zákonných zástupcov žiakov
 - doplniť ďalšie dôležité informácie
 - zistiť dopad incidentu na iné osoby- žiakov v kolektíve alebo v komunite školy
 - vykonať ďalšie žiadúce úkony (v prípade potreby pripraviť informačný podklad pre políciu alebo SPODaSK.

5. Závery intervenčného tímu

Intervenčný tím vyhodnotí zrealizované kroky, posúdi, či išlo o jednorazový incident alebo šikanovanie, nastaví opatrenia potrebné vykonať vo vzťahu k šikanovanému, šikanujúcemu a účastníkom šikanovania, navrhuje stratégie dlhodobej intervencie.

Čl. 11

Postup pri dlhodobej intervencii

1. Po akútnej intervencii nasleduje systematická kontinuálna práca so šikanovaným, šikanujúcim a účastníkmi šikanovania, v ktorom došlo k šikanovaniu v zmysle korigovania nežiadúceho a rizikového správania. Dlhodobá intervencia si vyžaduje multidisciplinárny prístup v práci so šikanovaným, šikanujúcim, svedkami šikanovania.
2. Vo vzťahu k šikanovaniu ide o sprostredkovanie pomoci z hľadiska nadobudnutia mechanizmov na zvládanie a spracovanie prípadného traumatického zážitku s cieľom minimalizovať vplyv šikanovania na jeho psychiku. Šikanovanému je poskytovaná podpora pri osvojovaní sociálnych zručností zamedzujúcich riziku jej opakovaného šikanovania.
3. Vo vzťahu k šikanujúcemu ide o intervencie zamerané na pochopenie neprimeranosti a nevhodnosti šikanovania, rozvíjanie empatie a sociálne žiadúceho správania. Šikanujúcemu je poskytovaná odborná pomoc s cieľom nadobudnúť mechanizmy na zvládnutie vlastných frustrácií a neprimeraných foriem agresívneho správania.
4. V kolektíve je potrebné:
 - realizovať prevenciu ako v prostredí, v ktorom sa už objavilo rizikové správanie
 - pomôcť šikanujúcemu a šikanovanému sa znovu funkčne začleniť do kolektívu
 - zintenzívniť monitoring sociálnej klímy
 - pracovať so skupinovú dynamikou – podporovať pozitívne vzťahy v triede, analyzovať negatívne vplyvy

Udalosť je potrebné reflektovať s cieľom zintenzívnenia preventívnych opatrení a postupov pri riešení šikanovania v budúcnosti.

Čl. 12

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

1. Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil šikanovania, spáchania trestného činu alebo opakovane páchal priestupky uvedené v súvislosti so šikanovaním. Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť podozrenie na šikanovanie, skutočnosti, ktoré ohrozujú šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania a opatrenia, ktoré prijal.

Čl. 13

Povinnosti pedagogických zamestnancov

1. Pedagogický zamestnanec je povinný šikanovanie alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.
2. Pedagogický zamestnanec je povinný počas veľkých prestávok, kedy dochádza ku zvýšenému pohybu a koncentrácii žiakov na školských chodbách, prípadne pri celoškolských podujatiach a výletoch so zvýšenou pozornosťou sledovať správanie žiakov a v prípade náznakov konfliktu medzi žiakmi okamžite zasiahnuť.
3. Všetci zamestnanci školy sú povinní oznamovať akékoľvek podozrenie zo šikanovania vedeniu školy.

Čl. 14

Plán systémových aktivít pri prevencii šikanovania

1. Systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania vychádzajú zo Smernice č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach, s ktorou sú oboznámení všetci zamestnanci školy. Opatrenia školy pri prevencii šikanovania sú vypracované ako dodatok k školskému poriadku, prostredníctvom webového sídla školy sú o nich informovaní zákonní zástupcovia žiakov.
2. Celoročne sa uskutočňujú ranné kruhy s cieľom vytvárať kvalitné vzťahy medzi žiakmi navzájom a medzi žiakmi a pedagógmi. Počas vyučovacích hodín, prestávok, presunov na

obed, v ŠKD a počas školských a mimoškolských akcií vykonávajú nad žiakmi dôkladný dozor pedagogickí zamestnanci školy. Tým je umožnené cieľavedomé pozorovanie žiakov v rámci vyučovania, počas prestávok, školských podujatí - ich prejavy, interakcie a zmeny správania. V prípade závažných zmien v správaní triedni učiteľa a výchovný poradca kontaktujú zákonných zástupcov žiakov a pri pohovoroch poskytujú poradenstvo o možnostiach pomoci žiakom. Zákonní zástupcovia sú oboznámení s kontaktmi na CPP.

3. Počas vyučovania i na mimoškolských aktivitách pedagógovia osobným príkladom systematicky podporujú prosociálne správanie a vzťahy medzi spolužiakmi, vedú starších žiakov k pomoci mladším. Prirodzené prepojenie mladších a starších žiakov je podporované aj možnosťami spoločného trávenia voľného času počas veľkých prestávok pri spoločenských hrách.
4. Niekoľkokrát týždenne uskutočňuje výchovný poradca neformálne návštevy v triedach. Žiaci majú vytvorený priestor na oznámenie problémov, podávanie podnetov a otázok prostredníctvom schránky dôvery, na nástenke aj na stránke školy sú zverejnené linky pomoci. Výchovný poradca je žiakom a zákonným zástupcom permanentne k dispozícii pri riešení aktuálnych problémov. V pravidelných intervaloch sa uskutočňuje monitoring sociálnej klímy v triedach formou dotazníka.
5. Odborní zamestnanci CPP uskutočňujú v škole preventívne aktivity formou besied a preventívnych programov primerane mentálnej úrovni žiakov. Škola v oblasti prevencie sociálno- patologických javov spolupracuje aj s Mestskou políciou v Bánovciach nad Bebravou.

Čl. 15

Záverečné ustanovenia

Dodatok je platný v plnom rozsahu od 1. februára 2025.

Prerokované v pedagogickej rade: 23.1.2025

Prerokované v rade školy dňa: 24.1.2025

Dodatok nadobúda účinnosť: 01.02.2025

PaedDr. Zdena Pšenková
riaditeľka školy

¹⁾ § 2a ods. 4 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

²⁾ § 8 Trestného zákona.

³⁾ § 155 Trestného zákona.

⁴⁾ § 183 Trestného zákona.

⁵⁾ § 188 Trestného zákona.

⁶⁾ § 189 Trestného zákona.

⁷⁾ § 190 a 191 Trestného zákona.

⁸⁾ § 192 Trestného zákona.

⁹⁾ § 194 Trestného zákona.

¹⁰⁾ § 200 Trestného zákona.

¹¹⁾ § 201 až 203 Trestného zákona.

¹²⁾ § 212 Trestného zákona.

¹³⁾ § 215 Trestného zákona.

¹⁴⁾ § 245 a 246 Trestného zákona.

¹⁵⁾ § 360 Trestného zákona.

¹⁶⁾ § 360a Trestného zákona.

¹⁷⁾ § 368 Trestného zákona.

¹⁸⁾ § 369 Trestného zákona.

¹⁹⁾ § 370 Trestného zákona.

²⁰⁾ § 373 Trestného zákona.

²¹⁾ § 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

²²⁾ § 50 zákona č. 372/1990 Zb.

²³⁾ § 22 Trestného zákona.

²⁴⁾ § 341 Trestného zákona.

²⁵⁾ § 340 Trestného zákona.

²⁶⁾ § 155 až 158 Trestného zákona.

²⁷⁾ Hodnotová výchova v školách, Štátny pedagogický ústav, 2022.

²⁸⁾ § 58 ods. 2 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁹⁾ § 55 ods. 15 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁸⁾ § 58 ods. 2 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.